

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -शास्त्रीप्रथमवर्षम् (SEM-1)	प्रश्नपत्रम् - ७	गुणाः - ७०
विषयः - वास्तुशास्त्रम्	(C.E.- 1.1.1. New)	
दिनाङ्कः - २१/१२/२०१८	ग्रन्थः - वास्तुमाणिक्यरत्नाकरः मुहूर्तचिन्तामणिः	समयः -२.०० तः ०५.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ अधोलिखितेषु द्वयोः सान्वयं व्याख्यां कुरुत । (१०)

- (१) गृहस्यैव सम्पूर्णकार्येऽपि द्यूते पुनर्भूविवाहे च वर्गस्य शुद्धौ ।
तथा काकिणीवादयोर्वैविचारे नरस्यैव नाम्नः प्रकुर्यात् विधिज्ञः ॥
- (२) दशांशकान् शिरोभागे पुच्छे सप्तदशांशकान् ।
त्यजेद्द्रुमं शिरोभागात् पुच्छे दष्टादशं शुभम् ॥
- (३) निवासे नूतने ग्रामे वा कोशस्य विवृद्धये ।
कुर्याद् विचारं काकिण्या दशाप्राग्नगरे शुभा ॥

प्रश्नः २ एकस्यनिबन्धात्मकं वर्णनं कुरुत । (१०)

- (१) ग्रामवासविचारः ।
(२) भूमिपरिक्षा ।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ अधोलिखितेषु द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत । (१०)

- (१) रोहिण्यां त्र्युत्तरे पुण्ये मृगे मैत्रे करत्रये ।
वसुद्वये हि रेवत्यां गृहारम्भः सुखप्रदः ॥
- (२) तपस्ये तपे मार्गे शीर्षेऽपि ज्येष्ठे ।
तथा कार्तिके माधवे पुण्यमासे ॥
- (३) क्षिप्रे ध्रुवे च नक्षत्रे शुभयोगे शुभे तिथौ ।
शुभवारेऽचरे लग्ने नद्वारस्थापनं शुभम् ॥

प्रश्नः ४ कस्याप्येकस्योत्तरं सविस्तरं वर्णयत । (१०)

- (१) अश्वगृहनिर्माणम् ।
(२) गृहप्रवेशविचारः ।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ अधोलिखितेषु द्वयोः सान्वयं व्याख्यां कुरुत ।

(१०)

- (१) गृहेशतस्त्रीमुखवित्तनाशोऽर्केन्द्रीज्यशुक्रे बिबलेऽस्तनीचे ।
कर्तुः स्थितिर्नो विधुवास्तुनोर्भे पुरः स्थिते षष्ठगते खनिः स्यात् ॥
- (२) तिथ्यर्काष्टाष्टिगोरुद्रशक्रे नामाक्षरं त्रयम् ।
भूद्वयब्धीष्वङ्गदिग्वह्निविश्वेषु द्वौ नगोऽब्धयः ॥
- (३) देवालये गेहविधौ जलाशये राहोर्मुखं शम्भुदिशो विलोमतः ।
मीनार्कसिंहार्कमृगार्कतस्त्रिभे खाते मुखात् पृष्ठविदिक्छुभा भवेत् ॥

प्रश्नः ६ कस्याप्येकस्योत्तरं सविस्तरेण ददत ।

(१०)

- (१) ग्रामनिवासे निषिद्धस्थानानि ।
- (२) गृहारम्भे वृषवास्तुचक्रं निरूपयत ।

चतुर्थान्वितिः

प्रश्नः ७ अधोलिखितेषु दशप्रश्नानामुत्तरं यच्छत ।

(१०)

- (१) वास्तुमाणिक्यरत्नाकरस्य लेखकः कः ?
- (२) कुशयुक्ताः भूमिः कस्य वर्णस्य कल्याणकारिः भवति ?
- (३) अवर्गस्य स्वामि कः ?
- (४) मूषकस्य शत्रुः कः ?
- (५) गृगस्य मित्रः कः ?
- (६) आश्विनमासे सिंहे सूर्यः भवति तदा गृहारम्भे कस्य हानिः भवति?
- (७) अश्वगृहः कस्मिन् दिशि शुभः ?
- (८) मार्गशीर्षे कूपारम्भः भवति वा न वा ?
- (९) इष्टिकायाः कति प्रकाराः सन्ति ?
- (१०) गृहाणां कति नामानि ?
- (११) सूतिकागृहं कस्मिन् दिशि कार्या ?
- (१२) मुहूर्तचिन्तामणिग्रन्थस्य लेखकः कः ?
- (१३) शयनकक्षः कस्मिन् दिशि भवति ?
- (१४) अन्नागारः कुत्र भवति ?
- (१५) गृहे औषधालयः कुत्र भवति ?

---००---